

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на земеделието и храните

ДО
МИНИСТЪРА НА
ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
Г-ЖА ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА

ДОКЛАД

от д-р Цветан Димитров - заместник-министър на земеделието и храните

Относно: Проект на Наредба за условията и реда за контрол върху търговията, препаковането, съхранението и употребата на продукти за растителна защита.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,

На основание чл. 16, ал. 1 от Правилата за изготвяне и съгласуване на проекти на актове в системата на Министерството на земеделието и храните, внасям за одобряване проект на Наредба за условията и реда за контрол върху търговията, препаковането, съхранението и употребата на продукти за растителна защита.

Проектът е изготвен на основание чл. 120, ал. 1 от Закона за защита на растенията (обн., ДВ, бр. 61 от 2014 г.) и във връзка с контрола върху търговията, препаковането, съхранението и употребата на продукти за растителна защита.

Тази наредба определя условията и начините за контрол върху:

1. търговията на продукти за растителна защита (ПРЗ);
2. препаковането на ПРЗ;
3. съхранението на ПРЗ;
4. употребата на ПРЗ.

Съществуващата Наредба 104 за контрол върху предлагането на пазара и употребата на продукти за растителна защита (обн., ДВ бр. 81 от 06.10.2006 г.) не отразява условията и реда за контрол върху препаковането на ПРЗ.

В допълнителните разпоредби към проекта са посочени дефиниции на използваните в текста специфични термини, с цел гарантиране на еднозначното им тълкуване.

Проектът няма да се отрази на бюджета на Министерство на земеделието и храните.

Проектът на наредба не съдържа разпоредби, транспониращи актове на европейския съюз, поради което не е изготвена и приложена таблица за хармонизация на европейско законодателство в сектор здраве на растенията.

Проектът на Наредба за условията и реда за контрол върху търговията, препаковането, съхранението и употребата на продукти за растителна защита е съгласуван в съответствие с разпоредбите на чл. 17 от Правилата за изготвяне и

съгласуване на проекти на актове в системата на Министерството на земеделието и храните. Направените целесъобразни бележки и предложения са отразени.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 120, ал. 1 от Закона за защита на растенията (обн., ДВ, бр. 61 от 2014 г.), предлагам да одобрите предложения проект на Наредба за условията и реда за контрол върху търговията, препаковането, съхранението и употребата на продукти за растителна защита.

С уважение,

Д-Р ЦВЕТАН ДИМИТРОВ

Заместник – министър

**НАРЕДБА №ОТ.....ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА КОНТРОЛ ВЪРХУ
ТЪРГОВИЯТА, ПРЕОПАКОВАНЕТО, СЪХРАНЕНИЕТО И УПОТРЕБАТА НА
ПРОДУКТИ ЗА РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА**

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определят редът и начините за контрол върху:

1. търговията на продукти за растителна защита (ПРЗ);
2. преопаковането на ПРЗ;
3. съхранението на ПРЗ;
4. употребата на ПРЗ.

Чл. 2. Лицата, които търгуват, преопаковат, съхраняват и употребяват ПРЗ, са длъжни да оказват съдействие на контролните органи при изпълнение на служебните им задължения.

Глава втора
ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ

Чл. 3. (1) Контролът по чл. 1 се упражнява от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ).

(2) При изпълнение на служебните си задължения инспекторите по растителна защита на БАБХ, осъществяващи контрол, се легитимират със служебна карта.

(3) Инспекторите по растителна защита преминават ежегодно обучения, свързани с предмета на контрола, по програма, утвърдена от изпълнителния директор на БАБХ.

Чл. 4. (1) При осъществяване на контрола по чл. 1, контролните органи на БАБХ извършват планови и внезапни проверки, както и проверки при наличие на данни за нарушение.

(2) Българската агенция по безопасност на храните в срок не по-късно от 15 февруари изготвя национална програма за извършване на планови проверки за текущата календарна година, която се утвърждава от изпълнителния директор на БАБХ.

(3) Програмата по ал. 2 се изпраща в 7-дневен срок от утвърждаването ѝ на директорите на Областните дирекции по безопасност на храните (ОДБХ).

(4) Въз основа на програмата, директорите на ОДБХ изготвят регионална програма за контрол на обектите на територията на съответната ОДБХ.

(5) Внезапните проверки се извършват по всяко време, без предварително уведомяване на лицата, които извършват търговия с ПРЗ и преопаковане на ПРЗ.

(6) Проверките при наличие на данни за нарушение се извършват в срок до 2 работни дни от подаването на сигнала и отразяването му в дневник за подадените жалби и сигнали.

(7) За извършените проверки по ал. 1 ОДБХ изготвят ежемесечни доклади, които се обобщават от Централно управление (ЦУ) на БАБХ.

(8) За извършените проверки при наличие на данни за нарушение се изготвя доклад в рамките на един работен ден след извършване на проверката.

Чл. 5. (1) За извършените проверки по чл. 4, ал. 1 се съставя констативен протокол.

Копие от констативния протокол се връчва на проверяваното лице и се подписва от управителя или отговорника на обекта.

(2) При установено несъответствие с нормативните изисквания в констативния протокол се дава задължително предписание и срок за неговото изпълнение.

(3) При неизпълнение на предписанието в констативния протокол се съставя акт за административно нарушение

(4) Директорите на ОДБХ изготвят доклади за извършените проверки и ги изпращат в ЦУ на БАБХ.

(5) Докладите се изпращат в БАБХ в 10-дневен срок от извършване на плановите проверки и в 5-дневен срок от извършване на внезапните проверки и проверките по подаден сигнал.

Чл. 6. (1) В Централно управление на БАБХ се създава и поддържа досие на лицата, получили удостоверение по чл. 91, ал. 1 и чл. 96, ал. 4 от Закона за защита на растенията (ЗЗР).

(2) Досието по ал. 1 включва:

1. екземпляр от удостоверението;
2. документацията, подадена за издаване на удостоверението;
3. документи, подадени при вписване на промяна на заявените обстоятелства;
4. списък на обектите за търговия с ПРЗ;
5. констативни протоколи и предписания от извършени проверки;
6. актове за нарушения;
7. наказателни постановления;
8. заповед за отнемане на издаденото удостоверение.

(3) Копие от досието по ал. 2 се съхранява в съответната ОДБХ, на чиято територия се намира обекта за търговия.

Чл. 7. (1) Контролните органи имат право да:

1. проверяват продуктите за растителна защита;
2. инспектират лицата, които осъществяват дейност по търговия и преупаковане на ПРЗ и професионалните потребители на ПРЗ;
3. инспектират всички обекти, в които се търгуват, преупаковат и съхраняват ПРЗ;
4. изискват документите, свързани с извършване на дейностите, предмет на контрола;
5. инспектират местата, където професионалните потребители употребяват ПРЗ;
6. вземат проби от ПРЗ за лабораторен анализ за съответствие с показателите, одобрени при разрешаването;
7. вземат проби от работния разтвор, с който се третират растения и други обекти;
8. вземат проби от почви, растения, растителни продукти и други обекти, върху които са употребени ПРЗ за извършване на лабораторен анализ за остатъчни количества от ПРЗ;
9. съставят констативни протоколи и актове за нарушения;
10. дават задължителни предписания със срок за отстраняване на допуснатите нарушения;

сезират при необходимост съответните компетентни и контролни органи за констатираните нарушения;

Чл. 8. (1) При установяване на несъответствия с нормативните изисквания контролните органи могат да налагат една или няколко мерки според вида на установеното нарушение:

1. При установяване на несъответствия с нормативните изисквания, инспекторите по растителна защита могат с разпореждане да наложат:

- а) спиране на дейността в обекта;
- б) поставяне под възбрана на партида/и от продукта/и или изземване на налични количества от тях;
- в) поставяне под възбрана на растения и растителни продукти;
- г) предприемане на всякакви други мерки, необходими за изпълнение на правомощията им.

2. При установяване на несъответствията на ПРЗ, посочени в чл. 122, ал. 1 от ЗЗР, изпълнителният директор на БАБХ със заповед може да наложи по отношение на конкретни партиди от ПРЗ:

- а) незабавно преустановяване на дейността и употребата на ПРЗ и изтеглянето му от пазара;
- б) преетикетирането или преработка от производител;
- в) износ на ПРЗ;
- г) обезвреждане на ПРЗ съгласно Закона за управление на отпадъците.

3. При установяване на нарушенията, посочени в чл. 123 от ЗЗР, директорът на съответната ОДБХ със заповед може да наложи:

- а) износ на растенията и растителните продукти;
- б) унищожаване на растенията и растителните продукти.

(2) В случаите на преустановяване на продажбите продуктите се запечатват с лента с логото на БАБХ и се оставят на отговорно пазене от притежателя на удостоверението за търговия/преопаковане, който ги съхранява на обособено място в склада до изтеглянето им от пазара.

(3) Когато при последваща проверка от ОДБХ се установят липси от оставените на отговорно пазене ПРЗ, липсващите продукти се считат за продажба на неразрешен ПРЗ и на отговорното лице се съставя акт за нарушение.

(4) Административните актове, с които са наложени мерките по ал. 1, т. 1-3 се съобщават и могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс (АПК). Обжалването не спира изпълнението.

(5) Разходите за изпълнение на мерките са за сметка на притежателя на разрешението за пускане на пазара и употреба на ПРЗ в случая по ал. 1, т. 2, съответно на земеделския производител в случая по ал. 1, т. 3.

(6) В 7-дневен срок задължените лица представят писмени доказателства за изпълнение на наложените мерки.

Чл. 9. (1) Контролните проби при извършване на проверките се взимат по следния ред:

1. Контролните органи вземат три проби със следното предназначение:

- а) проба № 1 - за анализ в Централната лаборатория за химични изпитвания и контрол (ЦЛХИК);
- б) проба № 2 - контролна (арбитражна) проба за съхранение в БАБХ;
- в) проба № 3 - контролна проба за съхранение в обекта или в земеделския производител.

2. Пробите се номерират и запечатват с лента с логото на БАБХ, която се подписва от извършващите проверката.

3. Изготвя се констативен протокол, в който се отразяват следните данни: търговско наименование на ПРЗ, количество и номер на партидата, дата на производство, производител и/или лицето, извършило преопаковането, номерата на пробите и предназначението им, а при проба от готов разтвор допълнително се посочват и използвана доза, концентрация, нормата работен разтвор на декар, култура, вредител и вид на техниката.

(2) Контролните органи изпращат проба № 1 за анализ в лаборатории както следва:

1. контролните проби по чл. 7, ал. 1, т. 6 и 7 - в ЦЛХИК и/или в акредитирани

лаборатории съгласно Регламент (ЕО) № 765/ 2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и отмяна на Регламент (ЕО) № 339/ 93 (ОВ, L 218/30 от 13 август 2008 г.), (Регламент (ЕО) № 765/2008).

2. Контролните проби по чл. 7, ал. 1, т. 8 – в ЦЛХИК и/ или в акредитирани лаборатории от национален орган за акредитация на държава членка.

(3) Анализът по ал. 2 се извършва по методи, предоставени от производителя (заявителя) или по стандартизирани методи.

Глава трета КОНТРОЛ ВЪРХУ ПРЕОПАКОВАНЕТО НА ПРЗ

Чл. 10. (1) При контрол в обекти за преопаковане на ПРЗ инспекторите по растителна защита:

1. извършват контрол на продуктите, които към момента на проверката се преопаковат;

2. изискват дневен лист на преопакованите ПРЗ по видове, партидни номера и количества;

3. изискват сертификат по чл.83 от ЗЗР на отговорника на обекта;

4. изискват доставните документи за наличните в обекта ПРЗ;

5. проверяват поставено ли е на видно място удостоверение по чл. 96 от ЗЗР;

6. извършват проверка на преопакованите ПРЗ за съответствие с изискванията за опаковане и етикетирание;

7. извършват проверка за наличие на ПРЗ, които са:

а) с изтекъл срок на годност, който не е удължен по реда на наредбата по чл. 47 от ЗЗР;

б) в опаковки, несъответстващи на изискванията за опаковане и етикетирание;

в) преопаковани без договор с притежателите на разрешения за пускане на пазара или на разрешения за паралелна търговия на продукти за растителна защита.

(2) След приключване на проверката контролните органи съставят констативен протокол по реда на чл. 5.

(3) При проверка на ПРЗ за съответствие с показателите, одобрени при разрешаването им, контролните органи могат да взимат проби по реда на чл. 9.

Глава четвърта КОНТРОЛ ПРИ СЪХРАНЕНИЕТО НА ПРЗ В СКЛАДОВЕ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИ, ТЪРГОВЦИ, ПРЕОПАКОВЧИЦИ И ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

Чл. 11. (1) При проверка в складове на производители, търговци, преопаковчици и земеделски производители, контролните органи на БАБХ:

1. изискват документи, свързани с издаването на разрешението за търговия, съответно преопаковане;

2. изискват доставни документи за наличните в склада ПРЗ;

3. извършват проверка на съхраняваните ПРЗ в складовото помещение за спазване на изискванията на наредбата по чл. 47 от ЗЗР;

4. извършват проверка за съответствие на складовото помещение с изискванията на наредбата по чл. 47 от ЗЗР;

5. проверяват съхраняването на ПРЗ от I професионална категория в обособена част на склада с контролиран достъп;

6. проверяват съхраняването на ПРЗ използвани за фумигация в отделни помещения с контролиран достъп или в метални шкафове;

7. извършват проверка за подреждането и обозначаването на ПРЗ съобразно тяхната

функционална група;

8. проверяват съхранението и обозначаването на негодните продукти и продуктите с изтекъл срок на годност.

(2) След приключване на проверката контролните органи съставят констативен протокол по реда на чл. 5.

Чл. 13. При проверка в складовете на производители за съхранение на временно внесените или произведени количества неразрешени ПРЗ, контролните органи на БАБХ проверяват съответствието с изискванията на глава втора от наредбата по чл. 47 от ЗЗР.

Глава пета

КОНТРОЛ ВЪРХУ ПУСКАНЕ НА ПАЗАРА НА ПРЗ

Раздел I

Контрол върху складове за търговия и селскостопански аптеки

Чл. 12. (1) При контрол в обектите за търговия, контролните органи на БАБХ могат да:

1. изискват дневника на продажбите в обекта;
2. доставните документи за наличните в обекта ПРЗ;
3. проверяват поставено ли е на видно място в обектите удостоверение по чл. 91 от ЗЗР,
4. извършват проверка за спазване изискванията за организация на търговската площ;
5. извършват проверка на предлаганите ПРЗ за съответствие с изискванията на чл. 79, ал. 1, т. 2 и ал. 2 от ЗЗР за опаковане и етикетирание;
6. извършват проверка на складовото помещение за спазване на изискванията на наредбата по чл. 47 от ЗЗР;
7. проверяват спазени ли са изискванията за начина на съхраняване на ПРЗ от първа професионална категория на употреба;
8. проверяват за наличие на ПРЗ от първа професионална категория на употреба в складовете за съхранение и селскостопанските аптеки;
9. за правилното етикетирание на ПРЗ в малки опаковки
10. проверяват наличието на семена и посадъчен материал, третирани с неразрешени ПРЗ, храни, напитки, фуражи, тютюневи изделия и др. в обектите за търговия;
11. извършват проверка за наличие на ПРЗ, които са:
 - а) несъответстващи на изискванията за пускане на пазара;
 - б) с изтекъл срок на годност, който не е удължен по реда на наредбата по чл. 47 ЗЗР;
 - в) в опаковки, несъответстващи на изискванията за опаковане и етикетирание;
 - г) от първа професионална категория на употреба извън местата по чл. 91, ал. 2, т. 1 от ЗЗР;
 - д) с нарушена цялост на опаковката;
 - е) преопаковани без договор за преопаковане с притежателите на разрешения за пускане на пазара или на разрешения за паралелна търговия на продукти за растителна защита.

(2) След приключване на проверката контролните органи съставят констативен протокол по реда на чл. 5.

Чл. 13. При проверка на ПРЗ за съответствие с показателите, одобрени при разрешаването им, контролните органи могат да вземат проби по реда на чл. 9.

Раздел II

Контрол на употребата на ПРЗ за ограничена и контролирана употреба

Чл. 14. (1) Контролните органи на БАБХ проверяват търговците и професионалните потребители за наличие на ПРЗ, разрешени със заповед на изпълнителния директор на БАБХ за ограничена и контролирана употреба и съответствието им на следните изисквания:

1. да са предназначени за култура/ри, която/които се отглежда/т в стопанството;
2. да са предназначени за употреба на територията на областта, в която се намира стопанството;
3. да се съхраняват и употребяват в срока, за който е разрешена тяхната употреба.

(2) Контролните органи могат да извършат и проверка на терен за приложението на ПРЗ, съгласно заповедта на изпълнителния директор на БАБХ, за ограничена и контролирана употреба относно:

1. култура/ри, при които се прилага продукта;
2. вредител за борба, срещу който се прилага;
3. дозата/ концентрацията на приложение;
4. присъства ли на терена лице, притежаващо сертификат по чл. 83 от ЗЗР.

(3) След приключване на проверката контролните органи съставят констативен протокол по реда на чл. 5.

(4) Контролните органи могат да вземат проби от ПРЗ и работния разтвор по реда на чл. 9.

Глава четвърта

КОНТРОЛ ВЪРХУ УПОТРЕБАТА НА ПРОДУКТИ ЗА РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА

Раздел I

Контрол върху употребата на продукти за растителна защита от земеделски производители

Чл. 15. Контролните органи на БАБХ извършват ежегоден контрол на регистрираните земеделски производители за спазване изискванията на ЗЗР.

Чл. 16. (1) При извършване на контрол върху употребата на ПРЗ при земеделския производител контролните органи на БАБХ:

1. изискват дневника за проведените растително защитни мероприятия;
2. изискват стокови разписки и други доставни документи за закупените/наличните ПРЗ;
3. изискват от професионалните потребители сертификат по чл. 83 от ЗЗР с право да употребяват ПРЗ от професионална категория на употреба;
4. извършват контрол върху употребата на ПРЗ на терен.

(2) След приключване на проверката контролните органи съставят констативен протокол по реда на чл. 5.

Чл. 17. Контролните органи могат да вземат проби от ПРЗ и работния разтвор по реда на чл. 9.

Чл. 18. (1) Контролните органи на БАБХ контролират съдържанието на остатъчни количества от ПРЗ в растенията.

(2) Контролът по ал. 1 се упражнява периодично или при сигнал за замърсяване в местата за производство, преди прибиране на реколтата и в базите за съхранение,

тържища и пунктове за манипулации преди предлагане на пазара.

(3) Контролът по ал. 1 обхваща проверка на данните от дневника за проведените растително защитни мероприятия.

(4) За проверка на наличието на остатъци от ПРЗ контролните органи вземат проби от растенията, растителните продукти и други обекти върху, които са употребени ПРЗ по реда на чл. 9.

Чл. 19. (1) При установяване на остатъци от пестициди в растения в количества, превишаващи максимално допустимите, съгласно Наредба № 5 от 2015г. за определяне на максимално допустимите количества на някои замърсители в храните (обн., ДВ, бр. 14 от 20.02.2015 г.) се предприемат коригиращи действия:

1. определя се срок за беритба съобразно карантинните срокове на използваните ПРЗ;
2. когато продукцията е на склад (търпи съхранение) при производителя, се съставя предписание за съхраняването ѝ до изтичане на карантинните срокове на използваните ПРЗ;

3. след изтичане на сроковете по т. 2 се извършва повторен анализ.

(2) Когато мерките по т. 2 са неприложими, растенията и растителните продукти се унищожават съгласно чл. 8, ал.1, т. 3, буква „б“ по ред и начин, определени с методика, утвърдена от министъра на земеделието и храните.

(3) Когато продукцията е реализирана на пазара, се уведомява ЦУ на БАБХ с цел предприемане на действия по Закона за храните.

Чл. 20. Когато се установи употребата на неразрешени ПРЗ третираните растения или растителни продукти се унищожават съгласно чл. 8, ал. 1, т. 3, буква „а“.

Раздел II

Контрол върху употребата на продукти за растителна защита при специализирани растителнозащитни услуги

Чл. 21. При осъществяване контрол на лицата, които извършват дейност по фумигация, контролните органи на БАБХ проверяват:

1. обозначени ли са третираните обекти със забранителни табели за достъп до обекта поради обработка със силно отровни вещества през целия карантинен срок или дегазация на обекта;

2. разрешени ли са използваните ПРЗ за фумигация;

3. стокови разписки и други доставни документи за закупените/ използваните ПРЗ;

4. протоколи за извършените дейности по фумигация;

5. наличието на сертификат по чл. 83 от ЗЗР на лицето, което контролира процеса по фумигация;

6. договор с лицето, което извършва фумигацията;

7. сертификата по чл. 83 от ЗЗР на лицето, което извършва фумигацията;

8. документите за завършено обучение на изпълнителите на дейността по фумигация съгласно изискванията на чл. 113, ал. 1, т. 2 от ЗЗР.

Чл. 22. При контрол на лицата, които извършват третиране с ПРЗ на семена за посев, инспекторите по растителна защита проверяват:

1. сертификата по чл. 83 от ЗЗР на лицето, което контролира третирането на семена за посев и договора с него;

2. сертификата по чл. 83 от ЗЗР на лицето, което извършва третирането на семената за посев и договора с него;

3. стокови разписки и други доставни документи за закупените/ използваните ПРЗ;

4. специализираните обекти и площадките за извършване на обеззаразяване,

машините и оборудването на тях, отговарят ли на изискванията на наредбата по чл. 104 от ЗЗР;

5. спазват ли се изискванията за задължително почистване, измиване и обезвреждане на машините след всяко третиране;

6. спазват ли се изискванията за използване на лични предпазни средства за защита от операторите при третиране на семената;

7. спазват ли се изискванията за съхранение на обеззаразените семена, опаковането им и поставяне на надпис на опаковките;

8. спазват ли се изискванията за ограничен достъп.

Чл. 23. (1) След приключване на проверките по чл. 21 и 22 контролните органи съставят констативен протокол по реда на чл. 5.

(2) При извършване на проверката контролните органи могат да вземат проба по реда на чл. 9.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Наредбата се издава на основание чл.120, ал. 1 от Закона за защита на растенията (ДВ, бр. 61 от 2014 г.).

§ 2. Тази наредба отменя Наредба 104 от 2006 г. за контрол върху предлагането на пазара и употребата на продукти за растителна защита (обн., ДВ бр. 81 от 6.10.2006 г.).

§ 3. Изпълнението на наредбата се възлага на изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните.

§ 4. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА

Министър на земеделието и храните